

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**RAUF PARFI SHE’RIYATI LEKSIKASINI CHASTOTALI LUG‘AT
ASOSIDA TADQIQ QILISH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI
PROBLEMS AND SOLUTIONS IN THE LEXICAL ANALYSIS OF
RAUF PARFI’S POETRY BASED ON A FREQUENCY DICTIONARY**

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/ANPF9508

Rayimjonova Matluba Maxamadkarimovna

tayanch doktorant,

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat

o‘zbek tili va adabiyoti universiteti

rayimjonova89@mail.ru

***Annotatsiya.** Maqolada O‘zbekiston xalq shoiri Rauf Parfi she’riyatining leksik xususiyatlarini o‘rganishga qaratilgan raqamli chastotali lug‘at loyihasi haqida so‘z yuritiladi. Lug‘at asosida shoirning muayyan leksemalarni qanday chastotada va poetik kontekstda qo‘llangani tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari Rauf Parfi uslubini lingvistik va leksikografik nuqtayi nazardan chuqurroq anglash, shuningdek, boshqa ijodkorlar bilan qiyosiy tadqiqotlar olib borishda asos vazifasini o‘taydi.*

***Kalit so‘zlar:** chastotali lug‘at, konkordans, poetik leksika, leksikografiya, okkazional birliklar.*

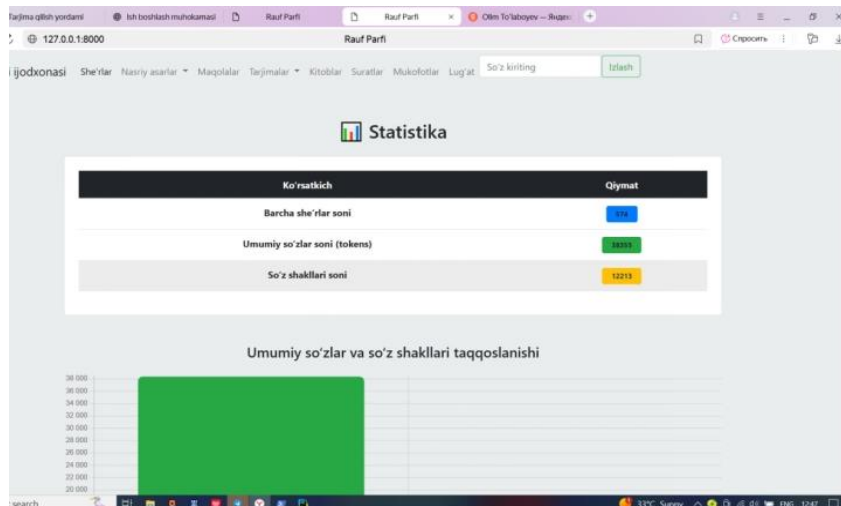
***Annotation.** This article discusses a digital frequency dictionary project aimed at studying the lexical features of the poetry of Rauf Parfi, a People’s Poet of Uzbekistan. Based on the dictionary, the analysis focuses on the frequency and poetic contexts in which the poet uses specific lexemes. The research findings provide a foundation for a deeper linguistic and lexicographic understanding of Rauf Parfi’s stylistic approach and serve as a basis for conducting comparative studies with other literary figures.*

***Keywords:** frequency dictionary, concordance, poetic lexicon, lexicography, occasional units.*

Chastotali lug‘atlar tilshunoslikning bir necha sohalarini rivojlantirishda juda ahamiyatlidir. Lug‘at tuzish ishlarida texnologik yondashuvlarning keng qo‘llanilishi leksikografiya sohasini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Rus tilshunosi ta’kidlashicha, “leksikografik jarayonlarning kompyuterlashtirilishi lug‘atlarni tayyorlash va nashr qilishni tezlashtirdi, yengillashtirdi hamda arzonlashtirdi, lug‘at tarkibini va asbob-uskunalarini boyitdi hamda yangiladi” [Боронцова, 2022: 187]. Shuningdek, ular tilning faol va nafaol qatlamlarini ajratishda katta ahamiyatga ega. **Kompyuter lingvistikasi** va sun’iy intellekt sohasida chastotali lug‘atlar tilni modellashtirish, mashina tarjimasini, avtomatik matn tahlili hamda nutqni tanish tizimlarida tayanch ma’lumotlar bazasini

shakllantirishga xizmat qiladi. Til o'qitish metodikasi nuqtayi nazaridan esa, chet tilini o'rganuvchilar uchun eng zarur so'zlarni aniqlash, o'quv qo'llanmalarini yaratishda muhim manba sifatida qo'llaniladi. Bundan tashqari, chastotali lug'atlar **stilistika** va **adabiyotshunoslikka oid** tadqiqotlarda muallif uslubini ochib berish vositasi ham hisoblanadi. Muayyan yozuvchi yoki shoirning so'z qo'llash chastotasini aniqlash orqali uning leksik-semantik xususiyatlari, badiiy va individual uslubini tadqiq qiladi. Muallif chastotali lug'atlarini tuzish yozuvchi tili va uslubini tahlil qilishning an'anaviy va ayni paytda istiqbolli usuli hisoblanadi [Большакова, 2005: 97]. **Leksikaning statistik tuzilishi** badiiy idiolektning o'ziga xos xususiyatini belgilovchi ko'rsatkichdir. So'z qo'llashning miqdoriy ko'rsatkichlari poetikaning o'ziga xosligi haqida aniqlik kiritadi. T.A. Chernisheva fikriga ko'ra, "shaxs tomonidan til vositalarining maqsadli tanlanishi va ularning qo'llanish chastotasi muayyan til vositalariga murojaat qilishning qonuniyatlarini aniqlash imkonini beradi va shu tariqa idiostil tuzilishini namoyon qiladi" [Чернышева, 2010: 30]. Demak, statistik metodlar badiiy matnni tadqiq etishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, chastotali lug'at tuzishning ahamiyati ham olingan materiallarning vakillik darajasini tasdiqlaydi hamda shoir tili va uslubini tahlil qilish, shuningdek, qiyosiy tadqiqotlar o'tkazishda keng imkoniyatlar yaratadi.

Hozirgi kunda "**Rauf Parfi she'riyatining raqamli chastotali lug'ati**" ustida ish olib borilmoqda. Lug'at materiali sifatida shoir tomonidan 1954-2004-yillari yozilgan adabiyotshunos Olim Oltinbek tomonidan jamlangan ikki jildlik "Tanlangan asarlar"i I jildidagi 574 ta she'r tanlab olindi. Tadqiqotning "vakillik korpusi" 38355 ta so'z shaklidan iborat.

Rauf Parfi leksik merosini o'rganishda miqdoriy va qiyosiy-taqqoslash turlarini birlashtirgan kompleksli metodikadan foydalanildi. Lug'atni tuzish jarayonida standartlashtirilgan ma'lumotlarni qayta ishlash usullari qo'llanmoqda. Korpusning tokenizatsiyasi (ya'ni orfografik so'zlarga ajratilishi) va so'z shakllarini sanash Python dasturlash tili yordamida (mualliflik kodi orqali) amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, lug'at materiallarining grammatik jihatlarini tahlil

qilish maqsadida soʻz turkumlarini aniqlash qoʻlda amalga oshiriladi, chunki elektron tizimlar bunday hollarda baʼzan xatoga yoʻl qoʻyishi mumkin (masalan, iboralar yoki soʻz turkumlari omonimligini hisobga olmaydi). Leksikografik ishning asosiy boʻlimlari quyidagilardan iborat:

1. Soʻz shakllarining chastotali lugʻati
2. Alifbo-chastotali lugʻat
3. Okkozional soʻzlar lugʻati
4. Leksikaning statistik tuzilishi.

Taʼkidlash joizki, lugʻat loyihasining saytida multimedia maʼlumotlari va qidiruv oynasi ham mavjud. Tadqiqotga kiritilgan 574 ta sheʼr 38355 soʻz shaklidan iborat boʻlib, chastotasi yuqori boʻlgan soʻz shakllari quyidagilar: “bir” 493 marta, “bu” 409 marta, “men” 391 marta, “sen” 372 marta, “va” 209 marta, “ham” 201 marta. Tadqiqotda hamma soʻz turkumi doirasidagi soʻzlar qamrab olingan. Eng chastotasi yuqori boʻlgan soʻz “bir” leksemasidir. Alisher Navoiyning “Xamsa” dostoni uchun tayyorlangan konkordansda ham “Hayrat-ul abror” va “Farxod va Shirin” dostonlarida *bir* soni koʻp qoʻllanganligi aniqlangan [Umarov, 2016: 8,13]. Bundan tashqari shoir soʻzlarni vazn va qofiya talabi bilan turli shakllarda ishlatadi. Masalan, “*qoqmoq*” leksemasi quyidagi shakllarda uchraydi: *qoqar* — 3 marta, *qoqarak* — 1 marta, *qoqay* — 1 marta, *qoqib* — 2 marta, *qoqilsa* — 1 marta, *qoqmay* — 2 marta, *qoqmaysan* — 1 marta, *qoqsa-da* — 1 marta, *qoqtirmaslar* — 1 marta. Shoirning 1956-yil “Bahorda” deb nomlangan sheʼrida “*qoqmoq*” feʼlining *qoqarak* tarzida uchrashi shoirning qofiya talabi bilan oʻzgartirgan varianti hisoblanadi. “*Keling, kapalak, Qanot qoqarak. Sizga bogʻ, gulzor, Koʻm-koʻk bedazor*”. Bunday okkozional yasalmalar, shoir uslubiga xos soʻz shakllari koʻp boʻlib, tadqiqotimiz uchun tuzilgan lugʻat bu leksemalarni oʻrganish va tadqiq qilishimiz uchun yordam beradi. Bizningcha, shoir lirik sheʼriyatida muntazam va barqaror ishlatiladigan leksemalar nafaqat statistik jihatdan, balki kontekstual izoh bilan ham berilishi lozim. Matn esa soʻzning maʼnosini aniqlashtirish, uning semantik va sintaktik aloqalarini koʻrsatish, baʼzi hollarda esa polisemiya (koʻp maʼnolilik)ni ham yoritish imkonini beradi. Yuqorida tahlilga tortilgan “*qoqmoq*” leksemasi ham bir necha maʼnoda ishlatiladi. Oʻz maʼnosida: “*Tashqarida shovullar shamol, Derazamni qoqar betoqat*”-bunda “urib ovoz chiqarmoq, taqillatmoq” maʼnosida qoʻllangan. “*Qosh qoqib oʻynarmish hatto choʻchqalar, Tuyalar oʻynarmish choʻzgancho boʻyin*” misrasida esa qoqmoq leksemasining “biror aʼzoni silkitmoq, qimirlatmoq” maʼnosi oydinlashadi. Koʻchma maʼnoda esa: “*Nechun, sen itlarga yoqmaysan, Ehtimol, tuzukroq boqmaysan, Quloq qoqmaysan*” –“quloq solmaslik” maʼnosi, “*Bayon Helenasi turar eshikda. Mijja qoqtirmaslar unga tun boʻyi.*” “uxlamaslik”, “koʻz yummaslik” maʼnosida qoʻllanilgan. Shunday qilib, konkordans nafaqat soʻzning chastotasini, balki matnini ham beradi. Bu esa miqdoriy tahlildan sifat tahliliga oʻtish imkonini beradi, yaʼni poetik matnlarning badiiy maʼnolarini aniqlashga yordam beradi.

Rauf Parfi she’rlarining raqamli chastotali lug‘ati shoirning lug‘aviy merosini tahlil qilish uchun turli xil ma’lumotlarni taqdim etadi, bu bizga shoir ishlatgan lingvistik vositalar va badiiy olamning xususiyatlari o‘rtasidagi munosabatni aniqlash va obyektivlashtirish imkonini beradi, shuningdek, shoir tilining chastotasi va lug‘ati ma’lumotlarining yanada tizimli bo‘lishini ta’minlaydi. Ta’kidlash joizki, yaratilayotgan leksikografik loyiha shoir Rauf Parfining she’riy tizimini integrativ lug‘at tavsifining ilk tajribasi bo‘lib, bugungi kunda “Rauf Parfi she’riyatining raqamli chastotali lug‘ati” shakllangan tamoyilga ega va loyihani ishga tushirish ishlari amalga oshirilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Воронцова И.А. Современные практики англоязычной онлайн-лексикографии // Верхневолжский филологический вестник. 2022. № 1 (28). С.187
2. Большакова Г.Н. Об использовании идей А.К. Жолковского в современной идиостилистике // Лингвистика и поэтика. М. 2005. № 2. С. 97–103.
3. Чернышева Т.А. Идиостиль: лингвистические контуры изучения // Вестник Череповецкого государственного университета. 2010. № 1. С. 30–34.
4. Брановский С.П. Лексикографическое описание поэтической системы Бориса Рыжего: квантитативный аспект. Канд. филол. наук (PhD) дисс. – Калининград, 2024
5. Umarov E. Alisher Navoiyning “Xamsa” dostonlari konkordansi. -Toshkent: Toshkent davlat sharqshunoslik instituti, 2016.
6. O‘zbek tilining izohli lug‘ati. 5 jildlik. Tahrir hay’ati: M. Jo‘rayev va boshq. – Toshkent: “O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi”, 2006

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarda xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafrö 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obyektı sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog‘lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o‘rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O‘zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o‘simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o‘rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug‘otit turk”dagi o‘z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O‘tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba’in she’rlarda “hayit” so‘zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so‘zlarning eskirmagan ma’nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O‘zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774